

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Nicolae Gordilă și Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2013, de către inculpatul,

Zdragon Ion Leontie, născut la 12 mai 1965, originar și domiciliat în or. Strășeni str. 31 august 15.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 27.09.2012-21.06.2013
2. în instanța de apel: 19.07.2013-09.12.2013
3. în instanța de recurs: 18.02.2014-26.03.2014

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 21 iunie 2013, Zdragon Ion Leontie, a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 155 unități convenționale, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

A fost încasat de la Compania de asigurări „Euroasig” SA, în beneficiul lui Garabagiu Irina, suma de 1 385 lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de tratament.

A fost încasat de la Zdragon I.L., în beneficiul lui Garabagiu Irina, suma de 2000 lei, cu titlu de recuperare a prejudiciului moral.

2. Potrivit sentinței, Zdragon I.L., fiind posesor al permisului de conducere cu nr. 9885002288, la 01 decembrie 2011, în jurul orei 17.30, conducând automobilul de model „Mercedes Sprinter 515”, cu n/î ST AO 806, pe traseul Chișinău-Ungheni în direcția or. Strășeni, ajungând la km 22 al traseului menționat, în regiunea „Sălcii” din orașul Strășeni, a observat-o pe Garabagiu Irina, care traversa traseul. Ulterior, Zdragon I.L., neținând cont de situația rutieră, fără a reduce viteza, a continuat deplasarea și ajungând în rând cu Garabagiu I., a tamponat-o, cauzându-i, conform raportului de examinare medico-legală nr. 32 din 26.01.2012, vătămări corporale medii, cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Astfel, Zdragon I.L., a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13.05.2009, și anume pct. 2, care prevede, că *„În Republica Moldova vehiculele se conduc pe partea dreaptă a carosabilului în sensul de mers”*, pct. 45 alin. (1) și (2) a aceluiași Regulament care prevede, că

„conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) condițiile rutiere; e) situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, pct. 46 lit. a) al aceluiași Regulament care stipulează, că „Conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă:... persoane de vârstă înaintată, ... ”, încălcări care sunt în legătură directă cu comiterea accidentului rutier în cauză și consecințele survenite.

Acțiunile lui, Zdragon I.L., au fost calificate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal – *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procuror, care a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Zdragon I.L. să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani. Conform art. 90 Cod penal, a-i suspenda condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 2 ani, cu stabilirea restricțiilor prevăzute de articolul dat.

În motivarea apelului a invocat, că sentința este nefondată, întrucât motivele de aplicare în privința inculpatului a pedepsei mai blânde și nelegate de privarea acestuia de dreptul de a conduce mijloace de transport sunt neîntemeiate, deoarece atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că în rezultatul infracțiunii comise de inculpat, s-a creat o stare stresantă și tensionată în familia părții vătămate, precum și în societate. Totodată, sentința dată, sub aspectul blândeții pedepsei stabilite lui Zdragon I.L. nu corespunde circumstanțelor comiterii infracțiunilor și gradului pericolului social ce prezintă inculpatul la traficul rutier, iar sancțiunea penală aplicată acestuia nu va produce efectul de corijare.

3.2 Partea vătămată, care a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei și laturii civile, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă cu executare în închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport și încasarea pagubei morale, în sumă de 30 000 lei.

În motivarea apelului a invocat că, sentința este prea blândă, atât la urmărirea penală cât și în ședința de judecată inculpatul vina nu și-a recunoscut-o, nu și-a cerut scuze și nu a achitat cheltuielile de tratament și de îngrijire. Timp de 7 luni nu a putut merge, fiind cu piciorul fracturat, iar fiica sa a fost nevoită să abandoneze

serviciul și să aibă grijă de ea, la moment nu se poate deplasa și îngriji de sine stătător, din care motiv nu este de acord și cu cuantumul prejudiciului moral încasat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2013, au fost admise apelurile, casată sentința în partea pedepsei și soluționării acțiunii civile privind prejudiciul moral și pronunțată o nouă hotărâre prin care, Zdragon I.L., a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an. Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

A fost încasat de la Zdragon I.L., în beneficul părții vătămate, Garabagiu Irina, suma de 20 000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune. În rest celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a considerat concluzia primei instanțe privind starea de fapt constatată, aprecierea probelor și încadrarea juridică ca fiind corectă, însă soluționând chestiunea privind pedeapsa, instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, nu și-a motivat suficient sentința în partea stabilirii pedepsei cu amendă, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Ținând cont de circumstanțele cauzei, instanța de apel a evidențiat, că inculpatul nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, astfel întrunind condițiile de aplicare în privința lui a art. 90 Cod penal, condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei. Aceasta va permite ca inculpatul să beneficieze de posibilitatea corectării și reeducării în condiții neprivative de libertate.

Referitor la pedeapsa complementară, instanța de apel, a menționat că privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, în cazul dat este obligatorie, deoarece în speță nu s-au elucidat circumstanțe excepționale ce ar justifica neaplicarea pedepsei complementare.

În privința apelului părții vătămate, în partea soluționării acțiunii civile referitor la cuantumul prejudiciului moral, instanța de apel a considerat că cuantumul stabilit de către instanța de fond nu este echitabil cu suferințele fizice ale victimei și prejudiciul cauzat sănătății acesteia. Așa dar, luând în considerație circumstanțele menționate, precum și starea fizică și psihică în care se află partea vătămată, comportamentul post infracțional al inculpatului, din care rezultă, că pînă în prezent nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiunea săvîrșită, instanța de apel a conchis necesar de a interveni în partea respectivă a sentinței și a majora cuantumul prejudiciului moral, pronunțînd o nouă hotărâre.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar, de către inculpat, care solicită casarea acesteia și menținerea sentinței.

În motivarea recursului indică, că nu este de acord cu soluția instanței de apel, deoarece este unicul întreținător și fiind lipsit de dreptul de a conduce mijloace de transport, el și familia sa sînt lăsați fără sursă de existență. Mai indică că, suma prejudiciului încasat de la el, în beneficiul părții vătămate, este ireală și exagerată.

Cuquantumul prejudiciului moral încasat, urma să fie demonstrat prin probe, nu doar din cuvintele părții vătămate.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Avînd ca reper prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Deși, recurentul nu a indicat în recursul său temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă reieșind din textul acestuia, el consideră neîntemeiată decizia instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei, îndeosebi celei complementare, semnalînd astfel temeiul de casare, specificat în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul cînd *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*. Totodată se reține, că autorul recursului nu este de acord cu cuantumul prejudiciului moral, încasat în beneficiul părții vătămate.

De asemenea, din conținutul recursului rezultă, că recurentul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și încadrarea juridică a acțiunilor sale și din aceste considerente, Colegiul nu se va expune asupra acestor aspecte.

Instanța de recurs consideră, că temeiul de casare semnalat, nu este incident în cauza dată, iar instanța de apel și-a motivat decizia sa, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la admiterea apelurilor declarate.

Prin urmare, instanța de recurs constată, că infracțiunea săvîrșită de către inculpat, este prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal și se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 300 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 2 ani.

În viziunea Colegiului, instanța de apel corect a conchis, reieșind din circumstanțele și materialele cauzei, că prima instanță nu a ținut cont pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei, prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, care agravează sau atenuază răspunderea, de persoana inculpatului, de influența pedepsei asupra corijării și reeducării acestuia, numindu-i greșit pedeapsă, sub formă de amendă și fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport. Totodată, Colegiul penal, consideră justificată concluzia instanței de apel reieșind din circumstanțele cauzei și de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de a aplica în privința inculpatului pedeapsă cu închisoare și dat fiind faptul, că acesta nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, corect au fost

aplicate prevederile art. 90 Cod penal, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

La fel, întemeiat a fost aplicată de către instanța de apel, pedeapsa complementară, fiindcă în cauza dată nu au fost stabilite circumstanțe ce ar justifica neaplicarea acesteia, iar motivul indicat de recurent precum că privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport lipsește familia sa de surse de existență, nu poate fi reținut de către instanța de recurs, întrucât pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane. Ca măsură coercitivă, pedeapsa stabilită inculpatului, are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Elocvent în aceste sens, este că pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia, a fost individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Astfel, avînd în vedere, că inculpatul a săvârșit încălcarea regulilor de circulație rutieră, în urma căreia a fost tamponat un pieton, căruia i s-a cauzat vătămări medii a integrității corporale, prin ce a pus în pericol viața acestuia, Colegiul conchide că pedeapsa complementară – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, aplicată de către instanța de apel, este stabilită corespunzător gravității faptei în raport cu pericolul social al acesteia.

Cu referire la dezacordul recurentului, privind majorarea cuantumului prejudiciului moral, de către instanța de apel, Colegiul menționează, că conform art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate, iar potrivit alin. (2) aceleiași norme, caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În acest context, instanța de recurs remarcă că, potrivit alin. (4) art. 219 Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirii materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare, suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințe psihice provocate de decesul rudelor apropiate.

La determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, instanțele judecătorești, trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și a datelor obiective care certifică acest fapt.

Colegiul constată, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 32 din 26.01.2012 (f.d. 58), că părții vătămate Garabagiu I., i-au fost cauzate vătămări corporale medii, cu dereglarea sănătății de lungă durată. În opinia, instanței de

recurs semnificativ este și faptul că partea vătămată este de o vîrstă înaintată și suportă mai complicat urmările prejudiciabile ale infracțiunii săvîrșite de către inculpat.

De către instanța de recurs se statuează, că evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, a fost efectuată întemeiat de către instanța de apel, fiind luate în considerație prevederile legale, suferințele fizice ale victimei, prejudiciul cauzat sănătății acesteia, starea fizică și psihică în care se află partea vătămată, precum și comportamentul post infracțional al inculpatului, care până în prezent n-a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiunea săvîrșită, iar suma de 20 000 lei a fost apreciată, ca suficientă și echitabilă pentru compensarea prejudiciului moral cauzat părții vătămate de către Zdragon I.L.

Din considerentele menționate, argumentul inculpatului privind dezacordul cu cuantumul prejudiciului moral încasat în beneficiul părții vătămate, este nefondat și nu poate constitui temei pentru desființarea hotărîrii adoptate, în această parte.

Așa dar, Colegiul conchide că alegațiile recurentului nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, ce ar permite implicarea instanței de recurs în sensul rejudecării hotărîrii adoptate pe caz și potrivit legii se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2013, de către inculpatul **Zdragon Ion Leontie**, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 aprilie 2014.

Președinte:

Petru Ursache

Judecători:

Nicolae Gordilă

Vladimir Timofti